

INFORMACJA SOŁIDARNOŚCI Region Mazowiecki nr 46 Warszawa 11 V 1982

REGIONALNY KOMITET WYKONOWCZY NSZZ SOLIDARNOŚCI MAZOWIECKI
Komunikat

22 IV 82 r. powstała Ogólnopolska Finałowa Komisja Koordynacyjna, która postawiła sobie za cel kordinację działań zmierzających do odwołania stanu wojennego, zwalniania internowanych i skazanych, przywrócenia praw obywatelskich oraz ustanowienia działalności NSZZ Solidarność. Dla realizacji tych działań na zasadzie regionalnym powstał w dn. 8 V 82 regionalny Komitet Wykonowczy NSZZ Solidarności Mazowieckie.

Zgodnie z ustaleniami WR Regionalny Komitet Wykonowczy popierać będzie wszelkie inicjatywy Podziemnego Społeczeństwa /prasa, Świat Nie Zależna, Dyskusyjne Kultury Solidarności, Komitety Pomocy Spodek m.in. etc./. Inicjatywy te powinny pozostać niezależne od RKN. Regionalny Komitet Wykonowczy zajmować się będzie przede wszystkim organizacją i koordynacją akcji protestacyjnych.

Aby działać skutecznie i sprawnie, RKN musi być informowany o przygotowywanych przez zakłady protestach, działających na terenie Mazowsza: niedziałkadowe struktury /Międzylakowy Robotniczy Komitet Solidarności, Międzylakowa Komisja Koordynacyjna, Vis i in./, winny uzgadniać z nim organizowane przez siebie akcje.

Akcje protestacyjne obejmujące swym zasięgiem cały region organizowane będą RKN w porozumieniu z RKN w poszczególnym u Ogólnopolską Finałową Komisję Koordynacyjną.

Regionalny Komitet Wykonowczy
NSZZ Solidarności Mazowieckie
Zbigniew Bujak, Zbigniew Janas,
Wiktor Kulerski, Zbigniew Roma-

sawski

Warszawa , dn. 8 V 1982

Apel

"13 maja mija pięć miesięcy od wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Więzieńciach przebywają nadal 1 tysiące internowanych i skazanych, a ich liczba nie maleje na skutek ciągłych aresztowań.

APPELAMY do mieszkańców naszego regionu, by w odpowiedzi na werwanie Finałowej Komisji Koordynacyjnej 13 maja wziąć udział w 15-minutowym strajku ogólnogospodarczym /od 12 do 12,45/ dla znakomitywania solidarności z więzionymi. Apelujemy też o zatrzymanie w tym dniu o godz. 12 na czas 1 minuty ruchu kolejowego oraz włączenie klaksonów i innych sygnałów skutycznego.

Apelujemy do członków NSZZ Solidarności pracujących w komunikacji miejskiej, aby punkt 12 zatrzymali tramwaje, autobusy i taksówki i aby dali sygnał do rozpoczęcia na ulicach minuty protestu. Apelujemy do ludności, aby między 12 a 12,45 nie zakupywała zakupów i spraw urzędowych uzupełniając udział w strajku pracowników instytucji użyteczności publicznej. Apelujemy do całego społeczeństwa o masowy i poważny udział w pierwszym od wprowadzenia stanu wojennego ogólnopolskim protestie.

- Masowy i zorganizowany protest - skuteczniej niż spontaniczne wystąpienia uliczne - może zmusić władze do zauważania rosnących na drodze porozumienia. Strajk ten odbędzie się pod hasłem: WOLNOŚĆ DLA WIĘZIENIÓW, PRAWO DO DZIAŁALNOŚCI NSZZ SOLIDARNOŚCI.

- RKN nie przewiduje żadnego innych demonstracji.

W strajku 13 nie bierze udziału służba zdrowia i instytucje gospodarki konsumpcyjnej oraz komunikacja międzymiastowa. Komunikacja miejska uczestniczy jedynie w jednominiutowym zawieszeniu ruchu kolejowego.

Regionalny Komitet Wykonowczy NSZZ Solidarności Mazowieckie
Zbigniew Bujak, Zbigniew Janas, Wiktor Kulerski, Zbigniew Roma-

Wasza wa. dn. 8 V 82 Romaszewski

KOMUNIKAT z 134 KONFERENCJI KSIĘGOWATEJ /3-4 V/

- Skupi polscy ponownie podkreślili konieczność nawiązania podjęcia rozmów i zawarcia nowej umowy społecznej. "Szczególny udział w tych rozmowach muszą mieć związki zawodowe, bez których głosu nie można dobrać zaplanowanej i skutecznie utrzymywanej rozmowy".

- Biskupi uznaли, że "wstrząsające krajobraz nowe niepokoje opisująca ugoda społeczna, powtarzającą rok temu kroki ku normalizacji, desorientują mieszkańców".

Stwierdzając, że "rozmowy, których nie można odkładać bez wyrożdżania groźnych i nieo dwarszalnych szkód narodowi i państwu, donagają się, atmosfera spokoju w kraju", biskupi przypominają, iż "spokój społeczny tworzą zarówno obywatele jak i władze"; "społeczeństwo czekuje.../że zawieszone związki zawodowe będą mogły - w interesie ludzi pracy - wznowić swoją statutową działalność /.../; dal-

szego zwalniania internowanych, amnestii dla skazanych za czyny związane ze stadem wojennym, wspaniałej miłości władz wobec tak osób ukrywających się, zaprzestać pozbawiania pracy z powodu przynależności związkowej /.../. Nas wszystkim jest potrzebne praworządne państwo, jako dobro wspólne. Radzimy bydzie mogło wykonać swoje zadania, gdy cieszyć się będzie społecznym poparciem".

W pierwszych dniach maja powołana została Krajowa Komisja Koordynacyjna Pracowników Oświaty. Którą uważa do tworzenia w każdej placówce naukowej podziemny kół Solidarności w celu zbierania składek i prowadzenia działalności samopomocowej, przekazywanie informacji i kolportażu prasy, dyskutowanie nad programem Związku.

Z Oświadczenie "S" nauczycielskiej w sprawie wydarzeń 3 maja /S V/: "Młodzież jest i zawsze była najważniejszą moralnie częścią społeczeństwa, najbardziej bekonkompromitową w nauce niż ziem, a dobra dobrea. Jest przez to najbardziej zapalna. To właśnie stało się przyczyną masowego udziału młodzieży w wydarzeniach 3 maja w wielu miastach Polski, jest przyczyną nieustannego niesokoju wśród młodzieży szkolnej, robotniczej i studenckiej /.../".

A pełujemy zatem do wszystkich ludzi dobrej woli o wsparcie młodzieży w jej postaniu buntu moralnego przeciwko ziem i klasztorowi. Tylko wtedy, gdy nasze dzieci poczuja, że nie są osamotnione, będą mogły nam uwierzyć, że naprzeciw sklecone barakady na ulicach i bariery przeciw ZOMO nie są drogą wyjścia z kryzysu społecznego.../

Przyjrzijmy się oddziałom ZOMO. To jest również młodzież, nasze dzieci /.../. Ich wychowawcy są oficerami. Te oni właśnie zapewniali swym wychowankom przeciwnie wszelkich więzi społecznych, przez co młodzież ta staje się podatna na każdą manipulację. Karmiona co dzień klasztorami na miejscach politycznych, uosoba nienawiści i agresji na ówczesnych inach jest rzeczywiście pozbawiana możliwości rosnienia niemal dobra i ziem, a przez to "lepo poznawana każdej rozumowej". Taki jest ideal wychowawcy naszych władz."

Z szelu pracowników "S" nauczyciele kiejdają pracowników oświaty /S V/: "...Nauczyciele i wychowawcy nie mogą stać się bezwolnym narzędziem w ręku pozbawionych skrupułów władz w ich polityce zabijania świadomości i moralnej wrażliwości młodego pokolenia.

W ostatnich dniach władze oświatowe żądają od dyrektorów szkół i Rad Pedagogicznych wyremontowania szkół uczestników demonstracji z 1 i 3 maja. /.../

Pamiątki, że decyzja w tej sprawie podjęta nawet na wyrzucenie ludzie władz, jest naszą decyzją i my za nią ponosimy odpowiedzialność."

1 i 3 Maja.

Biblag. W końcu kwietnia w mieście zorganizowana została duża akcja ulotkowa - tymczasowy protest, regionu apelował o bojkot pochodu oraz zapalenie "wieczek i święta 1 i 3 Maja" kwiatów pod Pomnikiem Ofiar Grudnia.

Od rana składano kwiaty i zapalane świeczki pod Pomnikiem, o 16 zebrało się tam 2 tys. osób. Do krzyża przy mocowano flagi z napisem "Solidarność" i orłem w koronie, śpiewano hymn i pieśni religijne, standarze hałały.

Ok. 18.30 kB urzędnika japońskiego - najbardziej aktywnych uczestników demonstracji wskazywali agenci. Zatrzymano ok. 15 tys. osób, które w kB zostały bestialsko pobite. W nocy ZOMO usunęto z pomnika świeczki, flagi i kwiaty.

1 maja przed 17 ludzie zgromadzili się pod Pomnikiem Ofiar Grudnia - tego dnia składan o tam tylko kwiaty i śpiewano pieśni, nie było żadnych okrzyków ani przemówień - zaatakowani zostali przez duże siły ZOMO, kB i RON. Bez ostrzażenia ujęto granatów z gazu, petard i palek. Później od 20 do 22 nocy nie skradły Biblagu, gromadząc się w różnych punktach miasta, także ci, którzy szli na msza do kościoła św. Mikołaja, obeszli byli gazem i bici. Demonstranci wzywali czarne flagi. Dochodziło do potyczek - atakowani bronili się kamieniami. Ok. 20.30 ludzie znów zebrały się pod Pomnikiem. Po jakim czasie z stali brutalnie rozbiedzeni. Były kilkunastu rannych, zatrzymano ok. 150 osób.

4 maja mieszczący Biblagę jeszcze raz przyszli zapalić świeczki pod Pomnikiem Ofiar Grudnia. Nieopodal ułożono krzyż z pojazdów po gazach łzawiących. Uformował się pochodz z flagami narodowymi. Tym razem ZOMO użyto przeciw demonstrantom pocisków pancerne i armatki wodnej. Funkcjonalistów zatrzymywali się wyjątkowo brutalnie. Do późnego wieczoru na ulicach atakowani byli nawet zupełnie przypadkowi

talnie. Do późnego wieczora na ulicach skakowani byli nawet przypadkowi przeходnie, w tym także matki z dziećmi. Strzelano gazem w okna i balkony.

6 maja w największym zakładzie w Elblągu, Zamechu, przedstawiciele władz i 100 na spotkaniu z nimi próbowali skłonić je do potępienia "chuligańskich akcji" - bez skutku /inf. własna oraz "Zwycięzcy" nr 2/

Szczecin

1 maja. Pod tablicą Pamięci Ofiar Grudnia 70 przed bramą stocznii im. Waryńskiego od rana składano kwiaty. Ok. 10 uformował się pochod i ruszył w stronę katedry. Ludzie sali z flagami, transparentami, znaczkami "S". Pieśń hymn, śpiewano hymn, śpiewano hasła. Pod katedrą zebrali się ok. 20-tysięczny tłum oczekujących na niego. W. Bakoński stwierdził jednak nie odbyły się. Ludzie ruszyli w stronę cmentarza, rod kryztem ku cmentarzowi poległych w Grudniu 70 złożono kwiaty.

2 maja. Po pierwszej zmianie spod stocznii w kierunku cmentarza ruszył pochod. Na czele była kobietka z krzyżem. Spokojnych na manifestantów natknęły się żołnierze ZOMO. Do największego starcia doszło w okolicy skrytowania ul. Piastów i Krywoustego. Przeciwnicy demonstrantom użyły gatów i wiec dymnych. Petardy odrzucone były w stronę napastników. Grupki młodych robotników, studentów i uczniów odpierali ZOMO cegłami i kamieniami. Funkcjonalusze skakowali nie tylko demonstrantom - ofiali padali takie ludzie wracający z pracy i stojący na przystankach. Gazem obrzucały akademiki - jak twierdzą obserwatorzy, chodziło o to, by sporządzić studentów. Robito wiele osób, wg informacji prokuratury zastosowanie gazów łzawiących spowodowało śmierć jednego mężczyzny.

Ataki ZOMO i potyki trwały do południa. Objęły całe śródmieście. Następnego dnia plac Zwycięstwa zamknięty był pojazdami po gazie.

Podejmie jak w innych miastach władze zawisły łączność telefoniczną i wprowadziły godzinę policyjną./23.00/

4 maja ZOMO ponownie rozbili formującą się pochód. Koszczący się walki w całym śródmieściu. Na rogu ul. Piastów i Krywoustego, na Wojska Polskiego, pl. Legionów i pl. Mikołaja Kruszczyńskiego milicja usiłowała rozproszyć grupy młodych ludzi, którzy odrzucały w nich puszki z gazem i cioseli kamieniami. Podejmie było pod grachem. Wy odstawnym niskami ZOMO.

Atakowani byli spokojni przechodnie, nie jednokrotnie dzieci i ludzie starsi. Na pl. Kościuszki z ZOMO skakowali niestety chłopiec, którego odbiła grupa młodzieży zaalarmowana krzykami mieszkańców. Podejmie jak poprzedniego dnia odrzucono petardami domy studenckie. Gazy i wiece dymne ZOMO wrzucały także do prywatnych mieszkań - tliły się płytka PGV, wykładziny.

Za spokojnych osiedli zabierano do siedzib młodzieży szkolnej, która nie miała nic wspólnego z demonstracją. Jak mówią pracownicy służby zdrowia, smarło 5 osób skotowane h przez ZOMO.

5 maja nad miastem latały helikoptery

xxxxx

5 maja nad miastem latały helikoptery, a po ulicach krzyły się suki milicyjne. Na otoczonej przez ZOMO ul. Piastów patrolu często legitymowano zgromadzoną tam, ale spokojną młodzież. Choćże nie w tym dniu się nie działo, lokalna TV podała, że zatrzymano "prewencyjnie" blisko 100 osób. /inf. własna/
Szczecin. W zimnych zakładach regionu Szczecin-Piaseczyńskiego pojawiły się 1-majowe plakaty Solidarności. Przed 1 maja milicja zatrzymała m.in. w Tychach osoby zdejmujące dekorację 1-majowych czterech kwiaty.

Gliwice 1 maja mieszkańców Gliwic w spokoju złożyli kwiaty przed pomnikiem Niepodległości. 1 maja zgodnie z apelami gliwickiej WKK i miejscowego oddziału IOB mieszkańców miasta gromadzili się na ul. Zwycięstwa - miał się tam w godz. 17-18 odbyć spacer od dworca PKP do kawiarni "Agava" i z powrotem. Tuż przed 17-tą na pl. Inwalidów /w górnej części ul. Zwycięstwa/ wjechała kolumna składająca się z radiowozów, gazików, autobusów, 2 transporterów typu skot oraz 2 armatek wodnych. Wzdłuż ulicy ustawiły się posterunki ORMO i SG. Ok. 17.15 od strony dworca i kawarni wyruszyli demonstranci - zatrzymani nie wnosząc hasz, bez transparentów. Ok. 17.30 na trasie pojawia się oddział WSW z parkami i PG, nie natknęli jednak pochodu. Funkcjonalusze wykawiali z tłumu ludzi ze znaczkami "S" i wciągali ich do radiowozów. Wypisywali też mandaty tym, którzy umieszcili się na jasnym przodzie czerwonym "świecie". Ok. 18 pochod skierował się na ul. Rytowską i Ziemiową w stronę kościoła św. Piotra i Pawła, gdzie odprawiona została msza św. Uczestniczyły w niej ok. 15 tys. ludzi. Niązda zapalowała a rozejrzycie się w spokoju. Po mszy o godz. 19.40 całe zebrane - wśród nich starsze, a także z dziećmi - postępują-

nowiąża iść pod pomnik Mickiewicza, by złożyć tam kwiaty. Pochód wyniósł zatłoczonej ulicy Górnego Wala i Bankowej i dotarł do pl. Mickiewicza przepuszczony przez kordon Milicyjny. Przy pomniku zgromadziło się ok. 4-5 tys. ludzi. Funkcjonariusze zabronili składać kwiaty, oddziały MO weszły z bochnicą w ulicę i obstawiły pomnik. W stronie demonstrantów zaczęły zbliżać się 2 armatki wodne. Czynie ludzi rozeszła się, niektórych gatrywano. O 20.15 rozpoczęto pozostałych strzelano z armatek wodnych, sztylety milicyjne wjedźały w tłum.

Białystok. 1 Maj zakończony na trawnikach pojawiky się biało-czerwone chorągiewki z napisem Solidarność. Na wezwanie Tymczasowej Komisji Regionalnej mieszkańców miasta, wielu ze znaczkami zwilżkowymi, przychodziли pod siedzibę zarządu Regionu, by złożyć kwiaty. W ciągu dnia kilka razy nie dopuszczano ludzi do budynku ZR - aktadujących kwiaty zapisywane, niektórzy byli przewożeni do komendy, gdzie przetrzymywano DTP - uformował się pochód liczący ok. 2 tys. osób. Dorzeczków on do gmachu zarządu - ludzie klęczałi, kładły mnóstwo kwiatów, odpiewali również hymn i "Boże, coś Polaków", po czym spokojnie rozeszli się. /wg BI Solidarności Regionu Białystok nr 16/68/.

Również uroczystości 3-majowy miały przebieg spokojny: o 16-tą kilkaset osób - zgodnie z apelem TPR - zebralo sięoko Grobu Nieznanego Ofiernego, ktorzy przemówili, złożono kwiaty, odśpiewano Roko. O 18-tą ej oprawiona została w prokatedrze msza "W. po której wyruszeno na tłumny spacer ul. Lipową. Wrocław. RKS Dolny Śląsk wręczył osiąenków "B" do składania kwiatów i wiadomości w miejscach upamiętniających zatrzymany robotnicze, pod tablicą Sierpnia 80 i pod bramą ni zakładów pracy pacyfikowanych po 19 III. Niemalże

Miejsce zdarzenia nie udało się dotrzeć do tablicy pamiątkowej Sierpnia 80 /znajdującej się koło zajadłej MK przy ul. Grabiszyńskiej/, gdyż miejsce to było obasowane przez specjalny kordon /M. Wg nie potwierdzonych informacji tlen postrzelonego pacjenta /r. przem. /

W nocy z 2/3 I po kilkudziesiąciominutowej iściej pojawiła się wielka flaga "SS".
Siedem ja do pierwotek, 11-tej. /inf. wieczna/

Jedyn zdaniem. +++ Akojé spacerów w porze wieczornej DTV, podjęli na apel miejscowych władz "S" mieszkańcy Bielska-Białej, Bielska, Czarniej Bielskiej, /SI/ RPK, Podopolska nr 5/1. +++ Pracownicy krakowskiej służby zdrowia w licencetwarty do gen. Jaruzelskiego domagają się zmieszenia stanu wojennego, którego restrykcje ogranicza zdrowiu społeczeństwa; pod listem do 20 IV zebrano 1200 podpisów. +++ NSZZ Solidarność Uniwersytetu Warszawskiego oraz ABS - od 13 V przerwali zajęcia między 12-00 a 12,15 i uczeili minute ciszy posiad ofiar Grudnia 31. +++ Młodzieżowy Komitet Obrony Społecznej w Bielsku-Białej kolejnym wyrażanie protestu przeciwko stanowi wojennemu przed: milczenie morsy w swojej parafii oraz nieuchwycenie do teatrów, kin i dyskotek, spacery w czasie DTV /Rasz Glos nr 3 z 3 V/. +++ Celą manifestacji na pl. Zwycięstwa 16 IV /jak podaje CDA nr 2, pismo nia TSK/ porozumiewawczej warsztawskich zakładów pracy/ było unieszczenie tam tablicy upamiętniającej śmierć górników kopalni Wujek; wobec niepowodzenia skejji CDA uzywa do jej ponowiania budowy 16 każdego miesiąca. +++ Członkowie siłupscie Solidarności zebrali się 2 V na chrzcie córki Szymonka Golickiego, skazanego na 4,5 r., więzienia za działalność związkową. +++ W warsztacie elektrotechnicznym Bielsko-Bialskiego przedsiębiorstwa Budowlanego Przemysłu Bałkowego na wewnętrznej konstrukcji dachowej przywiezione 26 IV flagi z napisem Solidarność - zdjąto je dopiero następnego dnia /SI/ Solidarność Reg. Bielskiego, i sekretarza IV PAP, zarzucone kłopotki Solidarności, a mury opiecątowano napisem "Solidarność"; dyrektor zakładu, i sekretarz PGP, komisarz otrzymali egzemplarze "munku zakładowego pisanu związkowego "Lekka wolność"; na spotkanie przyszło zaledwie 70 osób, w tym tylko kilku robotników /z dniem na dzień 5/.